

EL PRIMER ANY DE «LLENGUA I ADMINISTRACIÓ»

per Ramon TORRENTS

Cap de l'Oficina de Català de la Diputació de Barcelona

3

El butlletí «Llengua i Administració», publicació de la Direcció General de Política Lingüística amb la col·laboració de l'Escola d'Administració Pública, ha complert un any. Havent aparegut amb una periocitat bimensual, ja n'hi ha sis números editats, que els interessats podran trobar aplegats en un volum.

L'objectiu de la publicació és de constituir un vehicle de comunicació entre els usuaris de la varietat administrativa de la llengua, i en aquest sentit n'hi haurà prou de recordar que, del primer número —de llançament i propaganda, si bé tot ell responent als interessos que comentarem—, se'n van enviar exemplars gratuïts a tots els Serveis de la Generalitat, als Ajuntaments i les Diputacions de Catalunya, al professorat dels cursos de català per a funcionaris, als parlamentaris i al Parlament de Catalunya. ¿Calia més difusió? Sempre és cert que es pot anar més enllà. Amb tot, és segur que els estaments interessats n'han pogut tenir notícia i això és un fet que cal subratllar. El butlletí, doncs, és el vehicle de comunicació que es va proposar de ser.

Tots els números apareguts fins ara responen força fidelment a l'esquema proposat de bon començament pel consell de redacció i que donem tot seguit per tal com ve a ser la radiografia de la publicació. Les seccions són aquestes:

- a) Portada.
- b) Normalitzem.
- c) Justificant de recepció.
- d) Qüestions de gramàtica.
- e) Notes del corrector.
- f) Marc legal.
- g) Per exemple.
- h) Parlant de parlar.
- i) Bibliografia.
- j) Terminologia.
- l) Com ho escriurem?

El canemàs anterior permet prou de veure que les col·laboracions que el butlletí recull són eminentment pràctiques (seccions *c, d, e, g, i, j, l*), si bé no s'exclou la possibilitat de comptar amb comentaris i estudis de caràcter divulgador i ben a l'abast de tots els destinataris possibles de la publicació (seccions *b, f, h*). En aquest darrer sentit és exemplar la sèrie «Parlant de parlar», d'Isidor Marí, composta d'uns articles breus, enraonats, oportunitíssims en aquesta hora de forjar un model administratiu tan allunyat d'un extrem com de l'altre i que s'ajusti com més millor al que hauríem d'entendre per Administració i, sobretot, al bon parlar que no és estrany a una part important de la població i que, d'altra banda, és totalment necessari a la resta, que es guiarà pel que veurà que es fa.

Així mateix, són dignes d'esment la sèrie sobre estrangerismes («Declaració sobre una política relativa al manlleu de formes lingüístiques estrangeres»), de l'Oficina de la Llengua Francesa de Quebec, el treball (publicat en dues parts) de Carles Duarte sobre «Les actes dels òrgans col·legiats», i tantes altres col·laboracions sobre les quals aquest espai no ens permet d'estendre'ns. No obstant això darrer, bé hem de fer ressaltar el valor normalitzador de certes seccions, que, sense gaires afanys de lluïment, van contribuït de mica en mica a la fixació d'uns elements accessoris o essencials. En són exemples l'apartat dedicat a les abreviatures —contingut dins la secció «Com ho escriuem?»—, apartat que un cop enllestit el seu objecte potser convindrà revisar en conjunt per polir-ne les petites incoherències que s'hi poden haver esmuntat, omplir els buits que s'hi observin i, finalment, poder publicar a tots quatre vents aquest petit inventari. Un interès semblant és el que trobem en altres seccions d'una ambició aparentment modesta però que també ajuden a establir criteris de normalitat: ens referim a «Qüestions de gramàtica», «Notes del corrector», «Per exemple», que acullen observacions de la més diversa mena i gairebé sempre d'un realisme inequívoc.

D'altra banda, el butlletí també es fa ressò de les resolucions o propostes que afecten l'ús de certs elements del llenguatge administratiu, i ja n'ha publicada alguna que s'ha començat a estendre i, sobretot, ha donat caràcter definitiu a solucions en què ja érem uns quants que conveníem, però sense la força de cap autoritat: en tenim un exemple en el cas de *constrenyiment* (*per via de constrenyiment*), avalat per la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans. Sobre aquesta mena de fixacions som decididament del parer que convé d'incorporar-ne com més millor. No tan sols il·lustren els lectors, sinó que confereixen autoritat als mots, girs, locucions, etc., en què encara no s'ha fet tota la claror necessària. Cal doncs recórrer a l'Institut d'Estudis, a la Coordinadora de Llenguatge Administratiu, al Col·legi d'Advocats, etc., i no ignorar els textos antics i moderns que inspiren autoritat, sempre amb l'afany d'anar consolidant els elements amb què treballem. En aquest sentit, no cal dir com ens agradaria una veu definitiva que ens guiés sobre la solució que hem de donar a «jefatura», un cas difícil sobre el qual les consultes s'han anat succeint però encara esperen una resposta ferma, autoritzada, segura; per part nostra no hi farem més comentaris, vist que els dos

números anteriors d'aquesta REVISTA ja se n'han ocupat extensament i la nostra opinió personal hi ha estat exposada amb tota la claredat.

Si no amb l'autoritat de cap institució, són igualment del màxim valor normatiu els textos que ens recorden certes «veritats elementals» ja contingudes al DGLC, que és la nostra guia: vegeu els treballs d'Oriol Camps i Raimon Rovira, respectivament, sobre *informar* —al qual, per extensió, s'hauria pogut afegir *dictaminar, recórrer, argumentar*— i *cessar*. Des d'un altre punt de vista, és admirable, i per nosaltres convincent i definitiva, la síntesi de Carles Duarte sobre l'ús de *vós* i *vostè* en les correspondències administratives, tan clar com el que el mateix professor, fent-se ressò d'altres aportacions i liquidant els dubtes, dedica a l'ús dels articles *en* i *na* en aquest mateix camp nostre.

Com ja hem dit, el butlletí incorpora estudis d'un abast més general, com és ara el text *L'oficialitat del català: declaracions del Consell Executiu*, de Josep Maria Aymà, segona part d'un altre d'igualment necessari: *L'oficialitat del català: decret 80/1980*. Afegim-hi tot un número en bloc, el 6, dedicat, en ocasió del primer aniversari de «Llengua i Administració», a *La normalització lingüística a l'administració. Situació actual i perspectives en diversos àmbits territorials*, on trobem aportacions d'Andorra, el País Valencià, les Balears, el Rosselló, el Principat, la Vall d'Aran, Euskadi, Navarra i Galícia, territoris amb llengua diferent de l'espanyola. No ens sembla que calgui subratllar l'interès d'aquestes informacions, que ens permeten de viure una mica més de prop els problemes a què aquestes administracions han de fer cara valent-se d'unes llengües mancades en general de la inèrcia amb què tantes coses ja semblen rutllar totes soles, per bé o per mal.

En un sentit igualment informatiu, celebrem la qualitat d'algunes notes, com és ara la referida a *Una taula rodona sobre la normalització lingüística en l'activitat jurídica a Catalunya*, que obre un dels números de la publicació. Fins i tot en aquesta mena de davantals podem comprovar que «Llengua i Administració» té moltes coses a dir i col·laboradors que no inflen, sinó que condensen: agafant-nos amb una dita popular, no trobem desencertat de capgirar-la per dir que a «Llengua i Administració» hi ha més formatge que pa.

Amb aquesta nota no pretenem pas fer l'elogi commemoratiu d'aquest butlletí en ocasió d'esdevenir-se'n l'aniversari, sinó de recordar a qui calgui la utilitat decidida que la publicació persegueix i aconsegueix.

Suggeriments? Potser hi cabria —i la hi trobem a faltar— una petita referència, quan la cosa sigui justificada, als treballs de la Coordinadora de Llenguatge Administratiu i també, fins allà on es pogués, un cert espai obert a la discussió de tantes qüestions en què la vacil·lació es manté i no s'arriba en aquell grau de desitjable unitat que potser no és difícil d'aconseguir. Al costat d'això, de tant en tant no fóra de més que el butlletí —tenint com té un gran ressò entre correctors— publicués algun text en les versions originals i corregida i amb la justificació de les esmenes i els canvis introduïts, sempre sobre casos i fets representatius.

«Llengua i Administració», diguem-ho per acabar, ja ha demostrat utilitat, maduresa i, pel que sabem, projecció i ús. No es pot demanar més, sinó llarga vida i continuïtat en aquesta mateixa línia de treball que ha caracteritzat el primer any de la publicació.